

„Kronika polska” biskupa krakowskiego Wincentego zwanego Kadłubkiem. Wydanie krytyczne łacińsko-angielskie

Kronika polska (łac. *Chronica Polonorum*) jest przykładem średniowiecznej historiografii i śmiało można ją uznać za jeden z fundamentalnych pomników literatury polskiej, albowiem przez wieki kształtowała świadomość historyczną i narodową Polaków. Jej autor biskup krakowski Wincenty nakreślił historię Polski od czasów pradawnych po rok 1202. Kronika pisana jest po łacinie i składa się z czterech ksiąg. Księga pierwsza mówi o czasach legendarnych (kto z Polaków nie zna podania o Krakowie, o pokonaniu smoka, o Wandzie?). Dzieje narodu polskiego włącza autor w historię powszechną. Księga druga odnosi się do początków państwowości, a kończy na konflikcie Bolesława Krzywoustego ze Zbigniewem. Księga trzecia opowiada o rozbięciu dzielnicowym, a czwarta mówi o panowaniu Mieszka III i wydarzeniach znanych autorowi, ale niespodziewanie urywa się w 1202 roku.

Celem projektu jest opracowanie pierwszego krytycznego angielsko-łacińskiego wydania „Kroniki polskiej”. Edycja ma na celu udostępnienie szerokiemu gronu anglojęzycznych odbiorców najważniejszego kompendium wiedzy do badań nad polskim dziedzictwem kulturowym w średniowieczu. Cele strategiczne projektu to: zwiększenie dostępu do jednego z podstawowych źródeł dla dziejów renesansu XII wieku w Polsce, a także dostarczenie anglojęzycznym naukowcom dogłębnego opracowania tego materiału źródłowego, odnoszącego się do historii Polski, a tym samym zdefiniowanie wkładu Polski w tworzenie Chrześcijańskiej Europy.

Materiał edytorski przedstawi również rolę Wincentego jako naocznego świadka rozwoju Polski, ukazując jego erudycję i szerokie wykształcenie. Przygotowanie edycji ma też na celu włączenie historii Polski w światową narrację historycznego myślenia o Europie oraz podkreślenie znaczenia monarchii piastowskiej na tle średniowiecznej Europy XII/XIII w.

W ramach planowanej edycji i opracowania edytorskiego planowany jest przekład z języka oryginału na język angielski najważniejszego kompendium wiedzy o Polsce służącego od ponad 800 lat do badań nad polskim dziedzictwem kulturowym. Kronika biskupa krakowskiego Wincentego (Mistrz Wincenty tzw. Kadłubek) jest dziełem szczególnym dla polskiego dziedzictwa narodowego jako najstarszy zabytek piśmiennictwa stworzony przez osobę polskiej narodowości w języku łacińskim.

Znaczenie Kroniki dla historii Polski, narodu polskiego oraz kościoła w Polsce jest fundamentalne. Kronika była źródłem dla historyków i dla twórców państwowości epoki Piastów i Jagiellonów. Kronika daje świadectwo najstarszej historii Polski i uformowała pisanie historii oraz tworzyła tożsamość Polaków jako narodu.

Projekt wpisuje się w starania udostępnienia odbiorcy anglojęzycznemu fundamentalnej części dziedzictwa narodowego w tym przekładzie literatury stworzonej w Polsce, napisanej przez Polaka i służącej Polsce przez wieki.